

Vuosikertomus 2021

SISÄLLYSLUETTELO

Toimitusjohtajalta	3
Työmarkkinapolitiikka	4
Elinkeinopolitiikka	5
Viestintä	9
Toimialayhdistykset	11
• Kahvi- ja paahtimoyhdistys	11
• Kalateollisuusyhdistys	11
• Kasvisteollisuusyhdistys	12
• Kauppamallastamojen Yhdistys	12
• Kauppamylyjen Yhdistys	12
• Lastenruokayhdistys	13
• Luonnontuoteteollisuusyhdistys	13
• Makeis- ja keksiteollisuusyhdistys	14
• Mausteyhdistys	14
• Rehuteollisuusyhdistys	15
• Suomen liha- ja siipikarjateollisuusyhdistys	15
• Suomen Meijeriyhdistys	16
• Suomen Öljykasvituoteyhdistys	16
• Tärkkelysteollisuusyhdistys	17
• Valmisruokateollisuusyhdistys	17
Henkilöstö	18
Jäsenet	19
• Hallitus 2021	19
• Toimikunnat ja työryhmät	19
Edustus eri yhteisöissä 31.12.2021	20
Talous	24
Tuloslaskelma	25
Tase	26
Elintarviketeollisuuspooli	27
Elintarvikkeiden Tutkimussäätiö	28

TOIMITUSJOHTAJALTA

Millainen Elintarviketeollisuusliitto olisi, jos se perustettaisiin nyt? Tätä kysymystä pohdin, kun olin ottanut vastaan liiton toimitusjohtajan tehtävät kesäkuun alusta ja jäsenin heinäkuun helteisinä päivinä antia tutustumiskeskusteluista, joita siihen mennessä olin käynyt henkilöstön, jäsenyritysten ja sidosryhmien kanssa.

Joulukuussa 1943 allekirjoitetussa perustamissopimuksessa todetaan, että liiton tarkoituksena on "edistää elintarvike- ja nautintoaineteollisuuksien kehitystä yhteiskunnan ja kansantalouden kasvavia tarpeita vastaavaksi".

Sopimuksen allekirjoittajat olivat kaukaa viisaita, sillä perusta liiton olemassaololle on tänään ehkä ajankohtaisempi kuin koskaan. He silti tuskin aavistivat, miten tiedostavien ja moninaisia odotuksia yrityksiin kohdistavien kuluttajien kanssa liiketoimintaa harjoitetaan 2020-luvulla. Puhumattakaan globaalista säädös- ja toimintaympäristöstä, jonka elintarvikeyritykset tällä hetkellä kohtaavat.

Ruoka ja kaikki mitä sen ympärillä tapahtuu ihmisille, yhteiskunnalle ja ympäristölle on noussut valtavan kiinnostuksen kohteeksi. Ruoka puhuttaa ympäri maailmaa. Vauhti on elintarvikeyrityksissä niin kiivas, että pärjätäkseen yritysten on koko ajan vahvistettava tulevaisuuttaan katsomalla määrätietoisesti eteenpäin, luomalla uutta, innostamalla, innovoimalla ja investoimalla.

Tätä samaa innostusta ja aina 2030-luvulle ulottuvaa etunojaa haluan tuoda Elintarviketeollisuusliittoon ja sen vaikuttamistyöhön. Se oli myös liiton hallituksen selkeä tahto ja sen toteuttamiseksi liitolle ryhdyttiin laatimaan uutta strategiaa. Työ valmistui marraskuussa. Sen kantavana ajatuksena on Elintarviketeollisuusliiton rooli ruoka-alan suunnannäyttäjänä ja kokoavana voimana.

Tulemme laajentamaan näkökenttäämme ja olemaan kokoamme suurempi mahdollistaja. Kehitymme ruoka-alan vahvaksi ääneksi, joka kuuluu ja jota kuunnellaan. Tavoitteenamme on uudistuva, vetovoimainen ja menestyvä ruoka-ala, joka luo hyvinvointia kaikkialle Suomeen.

Vuodesta 2022 alkaen edistämme kolmea strategista teemaa, jotka ovat työmarkkinat ja tes, toimiva ja ennakoitava kotimarkkina sekä vastuullisuus ja kestävä kehitys. Vaikutamme perinteisen edunvalvonnan lisäksi varmistamalla sidosryhmiemme tuen sekä osallistamalla julkiseen keskusteluun ja myönteisen mielikuvan vahvistamiseen ruoka-alasta.

Verkostoituneessa maailmassa ja koko ruokaketjussa kaikki tarvitsevat toisiaan. Yhteistyö ja vuoropuhelu jäsenyritysten kanssa tulee tiivistymään entisestään, kun viemme uutta strategiaamme käytäntöön. Toimimme sillanrakentajina ja kutsumme sidosryhmämme mukaan ruoka-alan vaikuttajiksi. Näin hartiamme levenevät ja viesteillemme syntyy uutta kaikupohjaa.

Kiitän liiton toimiston henkilöstöä hyvästä, pitkäjänteisestä työstä tapahtumarikkaana ja koronapandemian edelleen leimaamana vuonna 2021. Kiitos hyvästä yhteistyöstä ja työpanoksesta myös ETL:n hallitukselle ja sen työvaliokunnalle sekä kaikille jäsenyrityksille. Tehdään yhdessä ruoka-alalle valoisa tulevaisuus.

Mikko Käkelä

Toimitusjohtaja

TYÖMARKKINAPOLITIikka

Työmarkkinakierros valmistelussa, kohti uutta työmarkkinastrategiaa

Kertomusvuosi alkoi edellisvuoden tapaan sillä, että jäsenyrityksillä oli työsuhteasioista runsaasti koronapandemiaan liittyviä kysymyksiä. Hämmennystä jäsenkentässä herättivät etenkin viranomaisten epäselvät ohjeet. ETL:n työmarkkinayksikkö antoi apunsa työsuhdekysymyksiin ja ohjeiden tulkintaan.

Huhtikuussa elintarvikealan työmarkkinaosapuolet – Elintarviketeollisuusliitto ETL, Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL, Ammattiliitto Pro, Auto- ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT, Meijerialan Ammatilliset MVL ja Ylemmät Toimihenkilöt YTN – julkaisivat yhteisen vetoomuksen koronarokotteen ottamisen puolesta.

Valmistautuminen tulevalle työmarkkinakierrokselle aloitettiin hyvissä ajoin vuoden alussa, sillä ETL:n solmimien työehtosopimusten voimassaolo oli päättymässä alkuvuodesta 2022.

SELin kanssa vuonna 2020 solmitut optiovuoden sisältämät kaksivuotiset työehtosopimukset olivat päättymässä 31.1.2022. Neuvottelut optiovuoden realisoinnista käynnistyivät loppuvuodesta, ja yhteisymmärrys työehtosopimuskauden jatkamisesta saavutettiin. Optiovuoden toteututtua ETL:n ja SELin työehtosopimus on voimassa 31.1.2023 saakka.

ETL:n ja toimihenkilöjärjestöjen Pro ja MVL työehtosopimukset olivat päättymässä 28.2.2022. Näiden järjestöjen kanssa työehtosopimusneuvottelut aloitettiin joulukuussa.

Toimintaympäristö muuttuu, entä työehtosopimukset?

ETL aloitti strategiansa uudistamisen syksyn tultua, ja osana kokonaisuutta myös työmarkkinastrategia uudistetaan. Siihen tähtäävä syventävä työ käynnistyy vuoden 2022 aikana.

Uuden työmarkkinastrategian keskiössä on työehtosopimusten uudistaminen vastaamaan elintarviketeollisuuden muuttuvaa toimintaympäristöä. Tulevissa neuvotteluissa sopijaosapuolten kanssa pyritään hakemaan yhdessä uusia ratkaisuja työehtosopimusten pitkäjänteiseen kehittämiseen, jolla mahdollistetaan alan menestys ja kyky työllistää Suomessa myös tulevaisuudessa.

ETL jatkoi MVL:n kanssa työehtosopimuksen uudistamistyötä. Tavoitteena on muun muassa parantaa työehtosopimuksen luettavuutta ja ymmärrettävyyttä.

SELin kanssa jatkettiin säännöllisiä kuukausitapaamisia, joissa ratkotaan muun muassa työehtosopimusten tulkintaerimielisyyksiä ja joiden avulla pyritään vähentämään oikeudenkäyntejä Työtuomioistuimessa. ETL:n ja SELin työehtosopimusten piiriin kuuluvia työaikakokeiluja otettiin käyttöön edellisvuosien tapaan. Työaikakokeiluista saatu palaute on ollut positiivista.

Vaikuttamista taustaryhmissä

ETL oli edustettuna Työturvallisuuskeskuksen alaisissa teollisuuden ja elintarviketeollisuuden työalatoimikunnissa, joiden toiminnan painopisteenä on työturvallisuuden kehittäminen. Työtuomioistuimessa ETL:n edustaja toimi varajäsenenä.

Elinkeinoelämän keskusliitossa EK:ssa elintarviketeollisuus oli edustettuna työehtosopimusvaliokunnassa, työmarkkinavaliokunnassa, työturvallisuus-, teollisuus-, kuljetus- ja toimihenkilöklusterissa, kansainvälisten asioiden taustaryhmässä sekä EK:n ja sen jäsenliittojen työmarkkinajuristien kokoontumisissa. ETL nosti EK:n ryhmissä aktiivisesti esiin elintarviketeollisuuden näkökulmaa työmarkkinapolitiikan valtakunnalliseen päätöksentekoon.

ELINKEINOPOLITIikka

Keskiössä ruokaketjun sopimukset ja reilu kilpailu

Kertomusvuonna yksi Elintarviketeollisuusliiton keskeisimmistä edunvalvontatehtävistä oli selkeyttää, miten sovelletaan käytäntöön elintarviketietun sopimussuhteita sääntelevän elintarvikemarkkinalain muutoksia, jotka tulevat voimaan toukokuussa 2022.

Aiheesta järjestettiin jäsenyrityksille koulutuswebinaareja ja käytiin tiivistä vuoropuhelua elintarvikemarkkinavaltuutetun kanssa. Lakimuutoksen taustalla olevan Unfair Trading Practices -direktiivin soveltamista EU-maissa seurattiin tiiviisti pohjoismaisten ja EU:n sisäjärjestöjen kesken.

Neutraalin ja toimivan kilpailun varmistamiseksi Elintarviketeollisuusliitto teki Euroopan komissiolle valtiontukiaiheisen kantelun, joka koskee valtio-omisteisen Suomen Viljavan kauramyllyinvestointia. On huolestuttavaa, jos valtio-omisteinen yritys muuttaa roolinsa viljan varastointi- ja logistiikkapalvelujen tuottajasta myös teolliseksi myllytoimijaksi ja siten asiakkaidensa kilpailijaksi. Kantelun käsittely etenee komissiossa alkuvuonna 2022, ja kotimaan viranomaiset sekä valtion omistajanohjaus etsivät ratkaisuja tilanteeseen.

Alkutuotannon kriisi valtasi ilmatilan

Kuiva kesä ja merkittävästi kohonneet maatalouden panoshinnat johtivat alkutuotannon yhä syvenevään kannattavuuskriisiin Suomessa. Samaan aikaan myös elintarviketeollisuudessa panoshinnat nousivat selvästi enemmän kuin tuotosten hinnat. Elintarvikeyritykset eivät saaneet siirrettyä vastaavaa kustannusten nousua ruokaketjussa eteenpäin. Poikkeuksellisen suuren ja pitkään jatkuneen kustannustason nousun vuoksi on selvää, että myös elintarviketeollisuuden keskimääräinen kannattavuus on laskusuunnassa.

Ruokaketjun kasvaneet kustannukset ja etenkin alkutuotannon tukala tilanne käynnistivät syksyllä vilkkaan keskustelun ruuan hinnasta ja elintarviketietun sopimussuhteista. Elintarviketeollisuusliitto osallistui elintarvikemarkkinavaltuutetun johdolla käytyihin keskusteluihin, joissa pyritään löytämään markkinaehtoisia ratkaisuja maatalouden kustannuskriisiin selättämiseksi. Keskustelut jatkuvat vuonna 2022.

Kilpailuneutraalin julkisen rahoituksen edistämiseksi yritystukiasiaa pidettiin esillä ja aiheesta järjestettiin jäsenyrityksille koulutustilaisuus.

Kiertotalous edistyy pakkausten ja materiaalitehokkuuden saralla

Heinäkuussa tuli voimaan pitkään neuvoteltu jätelaki, joka sääntelee elintarviketeollisuuden kiertotaloustoimia entistä enemmän. Elintarviketeollisuusliitto on valmistellut ja edistänyt erittäin voimakkaasti tärkeää pakkausten tuottajavastuun uudistamista.

Elokuussa ETL perusti yhdessä kolmen muun järjestön kanssa uuden pakkausten tuottajayhteisön, Suomen Pakkaustuottajat Oy:n. Yhtiölle haetaan lainsäädännön mukainen tuottajavastuustatus, ja nykyiset pakkausten tuottajayhteisöt sulautetaan siihen. Tavoitteena on kustannustehokkuuden parantaminen ja pakkausten entistä paremman kierrätyksen edistäminen.

Elintarviketeollisuusliitto oli keskeisessä roolissa myös neuvotteluissa, joita käytiin kertakäyttömuovidirektiivin (SUP-direktiivi) toimeenpanosta ja materiaalitehokkuuden sitoumuksen uudesta kaudesta. SUP-direktiivin artiklan 4 toimeenpanoa varten neuvoteltiin Green Deal -sopimus, jonka tavoitteena on vähentää tiettyjen kertakäyttöisten muovituotteiden määrää markkinoilla. Sekä SUP Green Deal että materiaalitehokkuuden sitoumuksen uusi kausi käynnistyvät keuhällä 2022.

Terveyttä ja hyvinvointia, mutta ei terveysverolla

Terveys, hyvinvointi ja vastuullisuus olivat kertomusvuonnakin hallitsevia ajankohtaisteemoja elintarviketeollisuuden toimintaympäristössä. Kuluttajat ovat entistä kiinnostuneempia terveydestään ja hyvinvoinnistaan, ja aihe korostuu myös EU:n strategioissa, kuten Pellolta pöytään -strategian toimenpiteissä ja Beating the cancer -toimenpideohjelmassa. ETL seurasi elintarvikkeista annettaviin tietoihin liittyviä suunnitelmia ja vaikutti niihin kuulemisten kautta.

Lapsille kohdistetun markkinoinnin rajoittaminen nousi keskusteluun muun muassa valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan osana toteutetun Epäterveellisten elintarvikkeiden markkinointi lapsille ja nuorille -selvityksen myötä. ETL ryhtyi päivittämään omia markkinointiviestintän suosituksiaan ja kehittämään itsesääntelyä.

Maan hallituksen pyrkimyksenä on edistää kansanterveyttä selvittämällä terveysperusteisen verotuksen käyttöönottoa. Elintarviketeollisuusliiton mielestä vero on tehoton keino edistää terveyttä. Tuotteisiin kohdistuva valmistevero lisäisi yritysten hallinnollista taakkaa ja tuottamatonta työtä, mikä heikentäisi alan kilpailukykyä ja kannattavuutta. Terveiden edistäminen on laaja kokonaisuus, eikä veron vaikuttavuudesta ole näyttöjä. ETL jatkoi toimia terveyden edistämiseksi ja terveysperusteisen veron vastustamiseksi.

Digitaalisuudella lisää läpinäkyvyyttä ruokaketjuun

Kuluttaja haluaa tehdä vastuullisia ruokavalintoja yhä enemmän sekä tuntea nauttimansa ruuan taustat. Digitaalisilla ratkaisuilla on merkittävä rooli ruokaketjun läpinäkyvyyden lisäämisessä.

Elintarviketeollisuusliitto osallistui digitaalisuuden edistämiseen ohjaamalla omistamansa GS1 Finland Oy:n toimintaa sekä käymällä keskustelua ruokaketjun digitaalisuudesta. ETL on myös mukana Business Finlandin rahoittamassa ruokaketjun innovaatioekosysteemi -hankkeessa. Tavoitteena on edistää globaalien GS1-standardien käyttöönottoa ja datan uudenlaista hyödyntämistä kasvun moottorina sekä luoda kansainvälistä kilpailuetua suomalaiselle elintarviketeollisuudelle ja koko ruokaketjulle.

Yritysten sertifikaatit huomioon elintarvikevalvonnassa

Vuoden 2020 lopulla ETL teetti kyselyn jäsenyrityksilleen omavalvonnasta. Tuloksia hyödynnettiin muun muassa eduskunnan valiokuntakuulemisissa elintarvikelaista. Uudistettu elintarvikelaki tuli voimaan kertomusvuoden keväällä. Elintarvikevalvonnan perusmaksussa lakia alettiin soveltaa vuoden 2022 alusta.

Hyvä ja rakentava vuoropuhelu Ruokaviraston kanssa yritysten elintarviketurvallisuussertifikaattien hyödyntämisestä elintarvikevalvonnassa jatkui. Syksyllä järjestettiin yhdessä Ruokaviraston kanssa erityisesti kunnallisille valvojille suunnattu koulutuswebinaari, johon osallistui 228 kuulijaa. Odotettavissa on, että Ruokavirasto antaa ohjeistuksen yritysten sertifioitujen järjestelmien huomioimisesta.

ETL:n laatiman, laajasti viranomaisten käytössä olevan Mikrobiologiset ohjausarvot -suositusten päivitys käynnistyi.

Kemiallisen elintarviketurvallisuuden saralla vaikutettiin toimittamalla yritysten analyysituloksia EU:n päätöksenteon tueksi. Komissio valmisteli lainsäädäntöehdotuksia akryyliamidin raja- ja vertailuarvojen asettamiseksi. ETL teki yhteistyötä Ruotsin sisarjärjestö LI:n kanssa aiheesta järjestetyssä komission foorumissa.

Elintarvikeparanteiden lainsäädännössä tapahtuu muutoksia, joiden vuoksi yritysten on joskus löydettävä käyttöönsä vaihtoehtoisia aineita hyvinkin nopeasti. Kertomusvuonna Euroopan komissio kielsi titaanidioksidin (E171) käytön elintarvikelisiä aineina. Siirtymäaikaa elintarviketeollisuudelle annettiin kuusi kuukautta eli titaanidioksidikieltoa elintarvikkeissa ryhdytään soveltamaan kesällä 2022.

Ruuantuotannon oltava mahdollista kaikkialla EU:ssa

Vuonna 2018 alkanut EU:n maatalouspolitiikan uudistusprosessi saatettiin kertomusvuoden lopulla päätökseen EU-tasolla. Elintarviketeollisuusliitto osallistui maa- ja metsätalousministeriön asettamiin CAP-strategian ja -suunnitelman valmisteluryhmiin tuomalla esiin toimialan näkemyksiä esimerkiksi CAPin markkinapolitiikasta. CAP-uudistuksen etenemistä seurattiin myös Suomen kantoja valmistelevassa EU18-jaostossa, jossa esitettiin näkemyksiä EU-käsittelyssä meneillään oleviin asiakohtiin.

EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa tärkeitä ovat politiikan markkinasuuntautuneisuus sekä kilpailukyvyyn parantaminen tutkimuksen, teknologian ja digitalisoinnin keinoin. Sopimussuhteita ei pidä rajoittaa jäykällä lainsäädännöllä kansallisesti eikä CAP-säädöksin.

Kotimaisen raaka-aineen saatavuus on tärkeää suomalaiselle elintarviketeollisuudelle. EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa onkin varmistettava ruuantuotannon mahdollisuus kaikkialla EU:n alueella. ETL pitää tuotannon kestävyys, ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimien sisällyttämistä esimerkiksi maatalouspolitiikkaan tärkeänä, mutta korostaa, että yritykset tekevät niitä paljon jo nyt markkinalähtöisesti ilman sääntelyä.

Uusia vientimahdollisuuksia haettiin

Elintarvikkeiden vienti Suomesta vuonna 2021 pysyi jokseenkin samalla tasolla kuin vuonna 2020 eli 1,8 miljardissa eurossa. Merkittävintä oli vienti EU-maihin, jonka osuus koko viennistä oli jo yli 60 prosenttia. Yksittäisistä vientikohdemaista merkittävimpiä olivat Ruotsi, Kiina, Viro ja Saksa ja tuoteryhmistä maitotaloustuotteet. Tuore ja jalostettu kala oli toiseksi tärkein vientiryhmä ja alkoholi- ja virvoitusjuomat kolmanneksi tärkein.

Viennin edistämisessä messu- ja muiden tapahtumien järjestäminen helpottui alkusyksystä, kun koronapandemia tasaantui hetkellisesti. Loppuvuodesta jouduttiin kuitenkin jälleen turvautumaan pääasiassa virtuaalisiin vienninedistämiskeinoin. Ravintola- ja matkailualan hidas elpyminen sekä koronarokotusten hitaus vaikuttivat paitsi elintarviketeollisuuden kannattavuuteen ja näkymiin myös viennin kehitykseen.

Brexit-sopimuksen mukanaan tuomia, viennin edellytyksenä olevia lisädokumentointeja ja tarkastuksia ei otettu vielä täysimääräisesti käyttöön vuoden 2021 aikana. EU:n elintarvikevienti Isoon-Britanniaan väheni jonkin verran, mutta lasku oli maltillisempi kuin brexit-neuvottelujen aikaan arvioitiin.

Elintarvikkeiden vienti Kiinan on kasvanut viime vuosina ja vuonna 2021 sen osuus Suomen elintarvikeviennistä oli 8,2 prosenttia. Kiinaan vietiin erityisesti maitotuotteita ja sianlihaa.

Elintarvikeviennille ovat tyypillisiä erilaiset kolmasien maiden lupa-, rekisteröitymis- ja laitostarkastusvaatimukset. Loppuvuodesta 2021 Kiina asetti uusia rekisteröinti- ja pakkausmerkintävaatimuksia elintarvikevientiä harjoittaville yrityksille, mikä voi jossakin määrin hidastaa viennin kehittymistä vuonna 2022.

Suomen viranomaiset ja elintarvikealan yritykset jatkoivat vientilupahankkeita, joilla pyritään avaamaan vientimahdollisuuksia muun muassa Etelä-Koreaan.

Kertomusvuonna Yhdysvallat ja EU luopuivat ruokasektoriinkin kohdistuvista, Airbus-Boeing-tukikiistaan liittyvistä rangaistustulleista viideksi vuodeksi. Tullien suuruus on ollut 25 prosenttia, joten niiden poistuminen parantaa esimerkiksi eurooppalaisten juustojen ja alkoholijuomien vientimahdollisuuksia Yhdysvaltoihin.

Vihreän rahoituksen sääntelyehdotuksessa paljon kysymysmerkkejä

Euroopan unionin ehdotukset niin sanottuun vihreän rahoituksen sääntelyyn saivat kertomusvuonna paljon huomiota julkisuudessa. Tavoitteena on määritellä ja harmonisoida ympäristön kannalta kestäviin kohteisiin suunnattuja rahoitusinstrumentteja siten, että niille asetetaan yhteiset kriteerit (niin sanottu taksonomialuokitus).

Yleisellä tasolla tavoite on saanut laajaa kannatusta, mutta kriteerien laatiminen on osoittautunut monilla sektoreilla vaikeaksi ja tilanne on myös osittain politisoitunut. Valmistelua tehdään finanssialan vetämänä, ja toimiala-asiantuntemuksen käyttö ollut paikoin puutteellista.

Alun perin sääntelyn tarkoituksena oli tukea rahoitusta uusiin innovatiivisiin erityiskohteisiin, mutta komission delegoiduilla asetuksilla säätämiä kriteereitä on jo alettu tulkita yleisemmin eri taloudellisten toimintojen kestävyysmäärittelyinä. Tämä on ongelmallista esimerkiksi siksi, että elintarviketeollisuudelle välttämättömän alkutuotannon kestävyys – toki myös ruuantuotantoon – kiinnitetään jo paljon huomiota EU:n uudistuneessa maatalouspolitiikassa CAPissa sekä Farm to Fork -strategiassa.

Taksonomia vaikuttaa elintarvikealaan valtaosin hankintaketjun kautta. Kertomusvuoden keväällä komissio veti takaisin jo julkistetun ehdotuksensa maatalouden kriteereiksi ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja tulevaisuuteen sopeutumiseksi, mutta ehdotukseen palataan vuonna 2022. Ehdotuksia elintarviketeollisuutta suoraan koskeviksi kiertotaloustavoitteen kriteereiksi julkaistiin loppuvuonna. Niissä on kyse lähinnä pakkaamisesta ja pakkausmateriaaleista.

Finanssialan yritysten lisäksi sääntelyn piiriin kuuluvien yritysten on tulevaisuudessa julkaistava tietoja taksonomian alaan kuuluvista toiminnoistaan riippumatta siitä, aikovatko ne hyödyntää vihreää rahoitusta vai eivät. Yritysten vastuullisuusraportoinnin pakollisuus laajenee joka tapauksessa lähivuosina, kun vuonna 2022 valmistelussa oleva Corporate Sustainability Reporting -direktiivi (CRSD) tulee voimaan. Raportointivelvoite tulee koskemaan laajasti myös elintarviketeollisuutta, enenevästi myös hankintaketjuja.

VIESTINTÄ

Elintarviketeollisuuden pärjääminen viestinnän pääaiheena

Kertomusvuonna Suomessa elettiin edelleen koronapandemian aiheuttamissa poikkeuksellisissa oloissa, jotka vaikuttivat merkittävästi myös elintarviketeollisuuteen ja sen asiakastoimialoihin. Elintarvikeyritysten tilanteesta sekä liiton näkemyksistä alan elinkyvyn varmistamiseksi viestittiin julkisuuteen aktiivisesti.

Sidosryhmiä ja mediaa palveltiin tiedotteilla (25 kpl), artikkeleilla (24 kpl) ja blogikirjoituksilla (10 kpl) sekä sosiaalisen median päivityksillä, uutiskirjeillä ja suorilla kontakteilla toimituksiin. Lausuntoja julkaistiin 19.

Hyötytietoa, faktoja, näkemyksiä

Jäsenviestintää kehitettiin yritysten tarpeita ja kiinnostuksen kohteita kuunnellen. Jäsenistölle viestittiin jäsensivustolla ja ETL-jäseninfo-uutiskirjeillä (13 kpl). Uutuutena aloitettiin hyötytietoa työehtosopimusten soveltamisesta ja työoikeudesta tarjoava kirjoitussarja, joka keräsi jäseninfoissa ennätysmäärän lukijoita.

Elintarviketeollisuuden tilannekuvan viestinnällisen yhteenvedon koostamista jatkettiin yhdessä Huoltovarmuusorganisaation kanssa. Tilannekuvilla viestittiin päätöksentekijöille koronaviruksen vaikutuksista yritysten tuotantokykyyn ja valtakunnalliseen huoltovarmuuteen, yrityksille koonnit tarjosivat ajankohtaista tietoa ennakoinnin tueksi.

Viestintä oli mukana tuottamassa jäsenyrityksille webinaareina järjestettyjä tietoiskuja ja koulutuksia, joiden aiheita olivat muun muassa kilpailulaki, jätelaki ja SUP-direktiivi, elintarvikemarkkinalain soveltaminen, UTP-direktiivin toimeenpano, vastuullinen markkinointi ja ostoyhteenliittymät.

Faktatietoa elintarviketeollisuuden merkityksestä yhteiskunnassa sekä alan taloudellisesta kehityksestä ja ulkomaankaupasta pidettiin esillä liiton kaikissa viestintäkanavissa. Uuden toimitusjohtajan nimitys herätti kiinnostusta mediassa. Viestinnän keskeisiä aihesisältöjä olivat lisäksi ratkaisun avainten etsiminen alkutuotannon kustannuskriisiin, elintarvikeyritysten vastuullisuustoimet ja ilmastonmuutoksen torjunta, suunnitteilla olevan terveystuotteen haitallisuus ja torjuminen sekä liiton kantelu Euroopan komissiolle Suomen Viljavan mahdollisesti kilpailua vääristävästä investoinnista.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK aktivoi jäsenliittojaan viestinnälliseen yhteistyöhön julkaisemalla kirjoitussarjat vastuullisuudesta ja uudistuvasta työelämästä. Viestintä tuotti niihin case-artikkelit elintarvikeyrityksistä. Yhteistyö jatkuu vuonna 2022.

Yhdessä MustReadin kanssa tuotettiin neljä Ruoka & Juoma -uutiskirjettä. Elintarviketeollisuuden talouskatsaukset laadittiin huhtikuussa ja marraskuussa. Vuoden 2022 työmarkkinakierrokseen varauduttiin laatimalla tes-viestintäsuunnitelma yhdessä liiton työmarkkina-asiantuntijoiden kanssa. Edellisvuosien tapaan jäsenyritysten henkilökunnalle tarjottiin maksutta elintarvikealaa laajasti luotaava Meltwater-mediaseuranta.

Tapahtumaviestintä vietiin verkkoon

Yläkouluikäisille suunnattu, elintarviketeollisuutta ja alan työmahdollisuuksia esittelevä Maistuva päivä -tapahtuma toteutettiin verkossa helmikuussa. Liiton nettisivuilla julkaistiin aineistopaketti sekä suosikkikutubettaja **Roni Bäckin** juontamia videoita, joilla elintarviketeollisuuden eri tehtävissä työskentelevät ammattilaiset kertoivat työstään, alan vastuullisuudesta ja innovaatioista.

Viestintä antoi ison työpanoksen myös kertomusvuoden toiseen virtuaaliseen tapahtumaan, Elintarvikepäivään, joka järjestettiin nettitapahtumana toukokuussa. Perinteisen mediaviestinnän lisäksi viestintä tuotti tapahtuman nettisivut, uutiskirjeet, markkinoinnin ja sosiaalisen median päivitykset.

Ruoka-ala vahvistaa ääntään

Elintarviketeollisuusliiton strategia uudistettiin syksyn aikana, ja vuonna 2022 se viedään osaksi käytännön edunvalvontatyötä. Myös viestinnältä odotetaan uudistumista. Loppuvuodesta ryhdyttiin valmistelemaan viestintästrategiaa, joka valmistuu keväällä 2022. Elintarviketeollisuusliitto haluaa olla ruoka-alan vahva ääni yhteiskunnassa.

Osana uutta viestintästrategiaa kirkastetaan myös viestintätoimikunnan roolia. Toimikunta tulee työskentelemään aiempaan vahvempana linkkinä jäsenyritysten ja liiton viestinnän välillä, ja sen osaamista hyödynnetään elintarviketeollisuuden äänen voimistamiseksi ja yhtenäistämiseksi.

TOIMIALAYHDISTYKSET

KAHVI- JA PAAHTIMOYHDISTYS

Analyysidataa avuksi päätöksentekoon

Yhdistys julkaisee vuosittain tilastoa kahvin kulutuksesta Suomessa. Vuosikymmeniä vakaana pysyneeseen kulutukseen tuli kertomusvuonna koronapandemiasta johtuva notkahdus, sillä kotitalouksissa etätöiden myötä lisääntynyt kahvin juonti ei riittänyt kompensoimaan työpaikoilla, kahviloissa ja ravintoloissa nautitun kahvin vähentyntä määrää.

Tilastotietojen lisäksi yhdistyksen tuottama kahvi.fi-sivusto tarjoaa asiantuntevaa yleistietoa esimerkiksi toimittajille, opiskelijoille ja kaikille kahvista kiinnostuneille.

Pitkäjänteinen työ terveydenhuollon ammattilaisille suunnatun tieteellisen tutkimustiedon välittämiseksi kahvin, kofeiinin ja terveyden yhteyksistä jatkui. Tutkimustietoa kootaan kahvijaterveys.fi-sivustolle. Tuotettu sisältö perustuu kahvialan kansainvälisen järjestön ISIC:n (Institute for Scientific Information on Coffee) aineistoon.

Yhdistys seurasi etenkin vierasaine- ja pestisidilainsäädännön kehittymistä ja toimitti analyysidataa Suomen ja EU:n viranomaisille päätöksenteon tueksi. Tiivis vuoropuhelu suomalaisten viranomaisten sekä EU:n järjestöjen kanssa jatkui.

Kertomusvuoden aikana raakakahvin maailmanmarkkinahinta tuplaantui sään ääri-ilmiöiden ja logistiikkavaikeuksien takia.

- Kahvi- ja paahtimoyhdistyksen asiamies: Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL
- Jäsenyys EU-järjestöissä: European Coffee Federation, ECF

KALATEOLLISUUSYHDISTYS

Kalatalouden kasvuun panostetaan

Maa- ja metsätalousministeriö laati yhdessä kalatalouden sidosryhmien kanssa kotimaisen kalan edistämishojelman, jonka valtioneuvosto hyväksyi kertomusvuoden lopulla. Ohjelman tavoitteet elinkeinokalatalouden kasvuille ovat erittäin kunnianhimoiset, ja kalan kulutuksen halutaan kasvavan ravitsemussuosittelun mukaiseksi. Kotimaisen kalaraaka-aineen toivotaan kattavan kasvusta mahdollisimman suuren osan, koska kotimaisuusaste on vuosien myötä heikentynyt.

Reittejä kasvuille ovat erityisesti uudet ratkaisut kalankasvatuksessa sekä silakan ja muiden vajaasti hyödynnettyjen kalalajien käytön lisääminen uusien innovatiivisten tuotteiden kautta. Kalatuotteilla on kevyt ilmastojalanjälki, mikä lisää kiinnostusta kalaa kohtaan tulevaisuudessa.

Yhdistys oli mukana edistämishojelman laajassa valmistelussa sekä sen kanssa rinnakkain valmistellussa Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) seuraavan viisivuotiskauden kansallisessa ohjelmassa. Se valmistuu ja käynnistyy tukirahoituksineen vuoden 2022 aikana.

Yhdistyksen pitkäaikainen tavoite saada kalanjalostusteollisuus investointituissa samaan asemaan muun elintarviketeollisuuden kanssa toteutui vihdoin kertomusvuonna, kun uusi yritystilaki hyväksyttiin.

EU-tasolla kala-alalla pinnalla ovat etenkin kalakantojen kestävyys ja jäljitettävyyden sekä alan tasavertainen toimintaympäristö kansainvälisesti. Ison-Britannian ero EU:sta aiheutti jonkin verran muutoksia EU-järjestön toiminnassa.

- Kalateollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL
- Jäsenyydet EU-järjestöissä: European Fish Processors Association – European Federation of National Organisations of Importers and Exporters of Fish (AIPCE-CEP)

KASVISTEOLLISUUSYHDISTYS

Kasvisten jalostus vihreän siirtymän ytimessä

Kasvisteollisuusyhdistys on jäsenmäärältään Elintarviketeollisuusliiton suurin toimialayhdistys. Sen toiminnassa on mukana 21 kasvipohjaisia elintarvikkeita valmistavaa yritystä. Tuotevalikoimaan kuuluvat muun muassa kasvipohjaiset ruoat, säilykkeet, pakasteet, hillot, soseet, perunajalosteet ja täysmehut.

Kasvisten jalostus ja plant based -raaka-aineet ovat EU:n niin sanotun vihreän siirtymän keskiössä myönteisesti.

Laajapohjaisen yhdistyksen asiantuntijatyöryhmät pureutuivat kertomusvuonna muun muassa EU:n markkinastandardien muutosten valmisteluun (Fruit juice -direktiivi ja Jam-direktiivi) sekä kontaminanttien säädösmuutoksiin, joiden valmistelua seurataan kolmen EU-yhdistyksen kautta.

- Kasvisteollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL
- Jäsenyydet EU-järjestöissä: European Fruit Juice Association (AIJN), European Association of Fruit and Vegetable Processing Industries (PROFEL) ja Sure-Global-Fair (SGF)

KAUPPAMALLASTAMOJEN YHDISTYS

Mallasala vastaa trendeihin

Oluen kulutus ja maltaan menekki ovat säilyneet Pohjois-Euroopassa pandemia-aikana jokseenkin ennallaan, vaikka Etelä- ja Keski-Euroopassa pudotus juomasektorilla on ollut merkittävä. Pienpanimo- ja erikoisoluttrendi on hidastunut, mutta elää edelleen, mikä lisää varsinkin erikoismaltaiden kysyntää.

Mallastoimialalla käynnistyi iso kotimainen investointi, joka vahvistaa alan merkitystä ja mahdollisuuksia Suomessa tulevaisuudessakin.

Yhdistys pitää yhteyttä MTK:n mallasohraverkostoon ja Euromalt-järjestöön. Yhdessä Kauppamyllysten yhdistyksen kanssa järjestettiin toistamiseen kokous vilja-alan yleisistä teemoista, mikä todettiin hyväksi käytännöksi. Perinteinen sidosryhmille järjestettävä mallasohraretki ja -seminaari jouduttiin edellisen vuoden tapaan perumaan pahentuneen korona-aallon vuoksi. Elokuussa 2022 retki on tarkoitus järjestää entistään suuremman kiinnostuksen saattelemana.

Juomatoimialalla olivat vahvasti esillä ympäristöelinkaaren asiat aina kuluttajainformaatioon asti. Ala on osaltaan kehittänyt maltaan tuotantotapojen dokumentointia ympäristöystävällisestä viljelystä alkaen.

- Kauppamallastamojen yhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL
- Jäsenyys EU-järjestössä: Euromalt

KAUPPAMYLLYJEN YHDISTYS

Kaura jatkaa kasvu-uralla

Elintarvikeviljan kysyntä on kasvussa, joten yhdistys panostaa osaltaan viljelykiinnostuksen ja kannustavuuden säilymiseen Suomessa. Sekä kotimaassa että viennissä myllyalan suuntaus on jalostusasteen nosto, ja ala on panostanut siihen mittavin tuotekehitys- ja prosessi-investoinnein. Kiinnostus etenkin kauran uusiin käyttömuotoihin toimii veturina.

Määrällisesti ja laadullisesti heikko sato aiheuttaa haasteita elintarvikeviljasektorilla, mutta eri toimia yhdistämällä myllyt pystyvät toimimaan kotimaisen viljan varassa lähes kokonaan seuraavaan satoon asti.

Euroopan komissio on valmistellut toksiinien raja- ja suositusarvojen asettamista jo kolme vuotta, ja prosessi on vieläkin kesken. Yhdistys ja sen laatutyöryhmä osallistuivat edelleen jäsenmaiden kantojen laatimiseen raja-arvoista. Erityisesti kauran ja rukiin tuotannossa pohjoismailla on suuri merkitys.

EU:ssa on virinnyt laajempikin keskustelu ongelmasta, joka syntyy analyysimenetelmien kehityksen myötä kertyvän alati laajemman ja tarkemman datan suhteuttamisesta todellisiin riskitekijöihin. Myös Farm to Fork -strategian tavoitteet korostavat aiheen tärkeyttä, koska samanaikaisesti edellytetään torjunta-aineitten ja lannoitteiden käytön vähentämistä.

Yhdistys osallistui selvityksen tekemiseen valtio-omisteisen Suomen Viljava Oy:n suunnitteleman Rauman kauramylläinvestoinnin kilpailuoikeudellisista ongelmista. Viljavan roolia ollaan muuttamassa viljan varastointi- ja logistiikkapalvelujen tuottajasta myös teolliseksi myllytoimijaksi ja siten asiakkaidensa kilpailijaksi. Siitä syntyy viljaketjuun monia vaikeasti hallittavia kytköksiä.

Selvityksen lopputulos johti siihen, että Elintarviketeollisuusliitto teki komissiolle loppusyksystä kantelun, jolla halutaan varmistaa, ettei investointi nauti kiellettyä valtiontukea. Kantelun käsittely etenee komissiossa alkuvuonna 2022, ja kotimaan viranomaiset ja valtion omistajanohjaus etsivät ratkaisuja tilanteeseen.

- Kauppamyllöjen Yhdistys ry:n asiamies: Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL
- Jäsenyydet EU-järjestöissä: The European Flour Millers' Association (EFM), European Breakfast Cereal Association (CEEREAL)

LASTENRUOKAYHDISTYS

Toimivaa vuoropuhelua viranomaisten kanssa

Lastenruokayhdistys toimi aktiivisesti seuraten EU:n lastenruokasektorin säädösvalmistelua. Komissio jatkoi lastenruokatuoteryhmän uudistamiseen tähtäävän uuden asetuksen valmistelua. Asetus pitää sisällään tuoteryhmät, koostumukset ja merkinnät.

Myös yhdistyksen hyvä yhteistyö viranomaisten kanssa jatkui. Keskustelua käytiin muun muassa pikkulasten kliinisten ravintovalmisteiden (FSMP= Food for Special Medical Purpose) saatavuuden turvaamisesta. Pikkulasten maitojen status markkinoilla on edelleen epäselvä ja keskustelu jatkuu. Kansallisille viranomaisille kommentoitiin prosessoitujen viljapohjaisten valmisruokien ja lastenruokien tuoteryhmien sekä koostumusten valmistelun linjauksia.

Yhdistyksen laatima lastenruokien infograafi valmistui ja se lähetettiin tiedoksi Päivittäistavarakauppa ry:lle (PTY) ja keskeisille viranomaisille. ETL:n nettisivuilla julkaistiin blogikirjoitus lastenruokien turvallisuudesta ja merkinnöistä.

Alan EU-järjestön jäsenenä yhdistys seurasi erityisryhmien elintarvikkeita säätelevien delegoitujen säädösten valmistelua sekä lisäaineiden uudelleenarviointia.

- Lastenruokayhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL
- Jäsenyys EU-järjestöissä: Specialised Nutrition Europe (SNE)

LUONNONTUOTETEOLLISUUSYHDISTYS

Pohjoisille luonnonmarjoille tavoitellaan EU-nimisuojaa

Kertomusvuonna yhdistys otti kantaa hallituksen esitykseen laiksi luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta. Jo aiemmin on oltu mukana kehittämässä luonnonmarjanpoiminnan aiesopimusmallia ja esitetty luonnonmarjanpoiminnan sääntelemistä kansallisesti erityislaita.

Yhdistys tuki uutta lainsäädäntöä ja luonnonmarjanpoiminnan valvonnan lisäämistä. Laki saatettiin voimaan kesäkuussa ja sitä sovellettiin jo marjakaudella 2021.

Yhdessä Arktiset Aromit ry:n, Ruralia-instituutin ja suomalaisten sekä ruotsalaisten yritysten kanssa osallistuttiin metsämustikan ja puolukan EU-nimisuojahakemuksen valmisteluun. Yhteistyö jatkuu ja sen tavoitteena on saada EU-nimisuoja keskeisimmille pohjoisille luonnonmarjoille sekä niistä valmistettaville tuotteille.

- Luonnontuoteteollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Marika Säynevirta (ETL)

MAKEIS- JA KEKSITEOLLISUUSYHDISTYS

Valmisteverotusta ei pidä lisätä

Vastuullinen markkinointiviestintä on makeis- ja keksituotteita valmistaville yrityksille keskeinen asia. Useimmilla alan yrityksillä on jo pitkään ollut yrityskohtaisia itsesääntelyohjeita ja osa on mukana kansainvälisissä vapaaehtoisissa sitoumuksissa. Yhdistyksessä kartoitettiin markkinointiviestinnän kansainvälisen itsesääntelyn ja lainsäädännön kehittymistä ja käynnistettiin selvitys itsesääntelyn kehitystarpeista.

Yhdistys ei kannata elintarvikkeisiin kohdistuvan valmisteverotuksen lisäämistä. Tällainen verotus lisäisi yritysten hallinnollista taakkaa ja tuottamatonta työtä, mikä heikentäisi alan kilpailukykyä ja kannattavuutta. Yhdistys seuraa elintarvikkeiden verotukseen liittyviä aloitteita osana ETL:n laajempaa veroedunvalvontaa ja tuo esille valmisteveroista alan yrityksille aiheutuvia haittavaikutuksia.

EU:n lainsäädäntöhankkeista yhdistyksessä seurattiin erityisesti komission Pellolta Pöytään -strategiaan kuuluvia aloitteita pakkausmerkinnöistä ja ravitsemuksesta sekä komission lainsäädäntöesityksen valmistelua metsäkadon torjunnasta.

- Makeis- ja keksiteollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL
- Jäsenyys EU-järjestöissä: Chocolate, Biscuits & Confectionery of Europe (CAOBISCO)

MAUSTEYHDISTYS

Fokuksessa mausteiden turvallisuus

Yhdistyksen perinteinen vuosiseminaari järjestettiin pandemiarajoitusten vuoksi webinaarina. Samalla tehtiin ennätys osallistujamäärässä, joka kasvoi lähes kolminkertaiseksi aiempiin vuosiin verrattuna (148 ilmoittautunutta yrityksistä ja viranomaistahoista). Aiheena seminaarissa oli mausteiden turvallisuuden varmistaminen lainsäädännön, valvonnan ja analytiikan keinoin.

Yhdistys seurasi tarkasti etenkin torjunta-ainejäämiä ja vierasaineita koskevaa lainsäädäntöä. Etyleenioksidilöydökset tietyissä lisäaineissa aiheuttivat jopa saatavuusongelmia.

Tietoa maustevääreännöksistä julkaistiin EU:n raportissa, joka vahvisti kuvaa vääreännösten yleisyydestä. Suomessa raportti ei aiheuttanut negatiivista julkisuutta alalle.

Yhdistys seuraa aktiivisesti eurooppalaisen toimialajärjestön ESA:n toimintaa.

- Mausteyhdistyksen asiamies: Asiamies Terhi Virtanen, ETL
- Jäsenyys EU-järjestöissä: European Spice Association (ESA)

REHUTEOLLISUUSYHDISTYS

Rehuteollisuudella kaksijakoinen vuosi

Kertomusvuoden kevätkausi oli koronapandemian jatkumisesta huolimatta vakaan tuotannon aikaa kotieläintaloudessa ja rehunvalmistuksessa. Kesän poikkeuksellisen heikko sato sen sijaan aiheutti syyspuolella suuria haasteita kotimaisten perusraaka-aineiden hankintaan ja myös rehujen kysynnässä tapahtui muutoksia. Samaan aikaan ilmeni pullonkauloja kansainvälisissä tuotantoketjuissa ja logistiikassa, mikä lisäsi epävarmuutta useiden erikoisraaka-aineiden saatavuuteen.

Rehuteollisuuden toimituskyky pysyi kuitenkin hyvänä eri järjestelyin ja ala pystyy vastaamaan kaupallisten rehujen kysyntään vastaisuudessa. Kotieläintilojen rehukustannukset ovat kasvaneet huomattavasti, mikä on osaltaan vaikeuttanut alkutuotannon taloudellista tilannetta.

Salmonella- ja afrikkalainen sikarutto (ASF) -tilanne pysyivät Suomessa hallinnassa. Yhdistys jakoi tietoa riskien torjuntakeinoista. Formaldehydikiellon jälkeen on onnistuttu kehittämään uusia valmisteita sekä käytäntöjä eikä rehuperäisiä salmonelloja ole esiintynyt maataloilla. Luottamus nollatoleranssijärjestelmään myös tulevaisuudessa on vahvistunut. Kotieläinyksiköiden koon kasvu lisää kuitenkin yksittäisten rehuriskien suuruusluokkaa, mikä edellyttää erittäin tarkkaa reaaliaikaista laadunvalvontaa.

Rehuteollisuusyhdistys osallistui keskusteluun kotieläintalouden ympäristökysymyksistä, jotka ovat olleet pääteema myös alan EU-järjestö Fefacin toiminnassa. Soijan käyttö rehuissa puhutti edelleen. Suomessa soijaa käytetään yhä vähemmän ja myös sertifiointijärjestelmien todennettavuus on parantunut. Loppuvuonna julkaistiin EU:n asetusehdotus metsäkatoa aiheuttavien tuotteiden kiellosta, mutta toistaiseksi ehdotus ei ollut vielä käytännössä toimiva tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Kotieläinsektorille on asetettu laajasti tavoitteita hiilijalanjälkien alentamiseksi ja alentamisessa on edistytty hyvin monien pilottihankkeiden avulla. Rehuilla on olennainen vaikutus hiilijalanjälkeen ja toimiala haluaa olla mukana sen pienentämisessä. Jalanjäljen laskentatapoja tullaan ohjaamaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti, ja Fefac onkin koordinoitunut rehualan PEF-laskennan kategoriasääntöjä. Rehujen ympäristövaikutukset tulevat olemaan paljon esillä ja kehityskohteina usean lähivuoden ajan.

- Rehuteollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL
- Jäsenyys EU-järjestössä: European Feed Manufacturers Federation (FEFAC)

SUOMEN LIHA- JA SIIPIKARJATEOLLISUUSYHDISTYS

Lihantarkastusta ja tutkimusta kehittämässä

Yhdistys jatkoi sekä siipikarjan että punaisen lihan lihantarkastuksen kehittämistyötä yhdessä Ruokaviraston kanssa. Myös eläinten hyvinvointi ja eläinperusteiset hyvinvointikorvaukset olivat kertomusvuoden puheenaiheita.

Yhdistyksen tutkimustyöryhmä keskittyi liha-alan tutkimushankkeiden suuntaamiseen strategiansa mukaisesti. Tulevina vuosina erityisesti eläintuotannon hiilijalanjälkeen ja hiilensidontaan liittyvät tutkimushankkeet ovat merkittäviä alkutuotannon kehittämisen kannalta.

Alan eurooppalaisten toimialajärjestöjen toimintaan osallistuttiin aktiivisesti.

- Liha- ja siipikarjateollisuusyhdistyksen asiamies: Asiamies Terhi Virtanen, ETL
- Jäsenyydet EU-järjestöissä: Association of Poultry Processors and Poultry Trade in the EU Countries (AVEC), European Livestock and Meat Trading Union (UECBV), Liaison Centre for the Meat Processing Industry in the European Union (CLITRAVI)

SUOMEN MEIJERIYHDISTYS

Ilmastovaikutuksia taklataan jo vapaaehtoisesti

Yhdistys keskittyy toiminnassaan meijereitä koskevaan lainsäädäntöön ja valvontaan. Kertomusvuonna viestittiin hallinnolle ja poliittisille päättäjille toimista, joita yritykset jo tekevät markkinaehtoisesti ilman velvoittavaa lainsäädäntöä maito- ja meijerialan tuotannon kestävyys edistämiseksi. Kestävyys ja vastuullisuus ovat tällä hetkellä yritysten toimintaa keskeisesti ohjaavia tekijöitä.

Ilmastovaikutusten lisäksi ympäristöasioissa on huomioitava toiminnan vaikutukset muun muassa luonnon monimuotoisuuteen ja kokonaiskestävyydessä myös tuotteiden ravitsemusarvo. Lehmien laiduntaminen myötävaikuttaa hyönteis- ja kasvilajien monipuolisuuteen. Maito sisältää runsaasti ihmisille tärkeitä ravintoaineita, kuten proteiinia, vitamiineja ja kivennäisaineita.

Ruokaviraston maitotiimin kanssa käydyissä keskusteluissa olivat esillä valvonnan käytännön toimien kehittäminen ja yksityisten elintarviketurvallisuusjärjestelmien huomioiminen elintarvikevalvonnassa. Valvonnassa yhdistys pitää tärkeänä kustannustehokkuutta, päällekkäisyyksien välttämistä sekä yritysten tasapuolista kohtelua eri puolilla Suomea.

Yhdistys seurasi Luonnonvarakeskuksen hanketta eläinten hyvinvointimerkin kehittämisestä. Merkin kehittämiseen suhtaudutaan myönteisesti painottaen sääntöjen ja auditoinnin huolellista valmistelua.

- Suomen Meijeriyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL
- Kansainväliset jäsenyydet: European Dairy Association (EDA), International Dairy Federation (IDF)

SUOMEN ÖLJYKASVITUOTEYHDISTYS

Kotimaista raaka-ainetta tarvitaan lisää

Yhdistys edustaa rypsiä, rapsia ja öljypellavaa elintarvikkeiksi ja rehuraaka-aineiksi jalostavia yrityksiä. Rypsin ja rapsin viljelyalat olivat kertomusvuonna edellisvuotta suuremmat, mutta säävaihdelut heikensivät satoa paikoin.

MTK:n kanssa keskusteltiin keinoista lisätä öljykasvien viljelyalaa ja parantaa raaka-aineiden saatavuutta vastaamaan paikallista kysyntää. Öljykasvien viljelyn kehittämistarpeet ovat olleet esillä mediassa myös Avenan RypsiRapsi2025 -kampanjan myötä.

Yhdistys julkaisi yhdessä Vilja-alan yhteistyöryhmä VYRin kanssa kaksi tiedotetta, joissa kannustettiin öljykasvien viljelyyn. Ravitsemusterapeuteille lähetettiin öljykasveista ravitsemusaiheinen viesti.

Tuotenimet ja koostumustiedot olivat keskustelun aiheena Finelin (Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä elintarvikkeiden kansallinen koostumustietopankki) edustajan kanssa.

Yhdistys ylläpitää Hyvinvointiapellavasta.fi -sivustoa.

- Suomen Öljykasvituoteyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL
- Jäsenyydet: Vilja-alan Yhteistyöryhmä (VYR), EU Vegetable Oil and Protein Meal Industry (FEDIOL)

TÄRKKELYSTEOLLISUUSYHDISTYS

Biotalous nostettiin esiin

Tärkkelystä valmistetaan Suomessa sekä viljasta että perunasta. Päätuotetta eli puhdasta ja kuivattua tärkkelystä käytetään sekä elintarvikkeissa että non-food-puolella. Valmistuksen sivutuotteet, kuten valkuainen ja kuitu, menevät elintarvikeketjuun ja jäännösosia myös energiaksi tai lannoitteeksi.

Tärkkelysteollisuus korostaa, että sillä on mahdollisuuksia lisätä sovelluksiaan fossiilisten raaka-aineiden korvaajana muun muassa pakkaus- ja pinnoiteteollisuudessa. Ruoka- ja non-food-käyttömuodot tukevat toisiaan kehitys- ja prosessi-investoinneissa. Tulevaisuus näyttää lupaavalta ja vastaa ajan trendeihin.

Tärkkelysteollisuusyhdistys on teettänyt laskelmia kotimaisen tärkkelyksen hiilijalanjäljistä todelliseen dataan perustuen. Kertomusvuonna osallistuttiin EU:n laajuiseen Starch European organisoimaan hiilijalanjälkilaskentaan.

Elinkaaritieto tärkkelyksestä on herättänyt runsaasti kiinnostusta sekä ruoka- että non-food-jatkojalostajissa.

Yhdistys oli aktiivinen myös EU:n uuden maatalouspolitiikan ohjelmakauden kansallisessa valmistelussa ja laati omat kannanotonsa erityiskysymyksistään Suomen kansalliseen CAP-esitykseen sekä EU:n esityksiin taksonomiakriteereistä.

- Tärkkelysteollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL
- Jäsenyys EU-järjestössä: Starch Europe

VALMISRUOKATEOLLISUUSYHDISTYS

Kysyntä kasvaa, elintarviketurvallisuudesta ei tingitä

Yhdistys käsitteli kokouksissaan muun muassa työmarkkina-asioita, Elintarviketeollisuusliiton sisäisen elintarviketurvallisuusryhmän aiheita sekä valmistelussa olevaa elintarvikelainsäädäntöä.

Valmisruokien kysyntä on kasvanut päivittäistavara-kaupoissa. Alan yritysten toimintaympäristöön ovat vaikuttaneet lukuisat tekijä koronapandemian ohella: foodservice-sektorin aukiolorajoitukset, tapahtumarajoitukset, matkustusrajoitukset, suojavarusteiden käyttö sekä muut erilaiset suojaustoimet.

SUP-direktiivin voimaantulo heinäkuussa vaikutti kertakäyttöisten muovisten ruokailuvälineiden käyttöön pakkauksissa.

- Valmisruokateollisuusyhdistyksen asiamies: Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL
- Jäsenyys EU-järjestössä: European Chilled Food Federation (ECFF)

Elintarviketeollisuusliiton kolme toimialayhdistystä on ulkoistanut elinkeinopoliittisen edunvalvontansa:

- Alkoholiuomateollisuusyhdistyksen edunvalvontaa hoitaa Suomen Alkoholiuomakauppayhdistys SAJK
- Leipomoyhdistyksen edunvalvontaa hoitaa Suomen Leipuri liitto
- Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusyhdistyksen edunvalvontaa hoitaa Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto

HENKILÖSTÖ

Muutosten vuosi: uusi toimitusjohtaja ja strategia

Elintarviketeollisuusliiton henkilöstön kokonaisvahvuus oli kertomusvuoden lopussa 17 henkeä, joista yksi työskenteli osa-aikaisena tammi-elokuun. Työntekijöiden keski-ikä oli 50,4 vuotta ja palvelusvuosien kertymä keskimäärin 10,8.

Organisaatio jakautuu kolmeen kokonaisuuteen: elinkeinopolitiikkaan, työmarkkinapolitiikkaan ja edunvalvonnan tukeen, johon kuuluvat viestintä, hallintopalvelut ja elintarviketeollisuuspooli.

Liiton toimistolla noudatettiin valtakunnallista etätyösuositusta koronavirustartunnoilta suojautumiseksi. Tartunnat onnistuttiin välttämään lähes kokonaan poikkeuksellisen vaativana pandemia-aikana. Henkilöstölle tarjottiin mahdollisuuksia työajan joustoihin ja etätyöskentelyyn helpottamaan työn ja henkilökohtaisen elämän yhteensovittamista.

Kertomusvuonna sairauspoissaolopäiviä oli yhteensä 109 eli 6,5 työntekijää kohden. Poissaoloprosentti oli 1,7. Työterveyshuollon kumppanina jatkoi Lääkärikeskus Aava.

Virkistys- ja retkipäiviä sekä pikkujoulet järjestettiin koronarajoitusten sallimissa puitteissa. Vapaa-ajalla oli mahdollisuus käyttää maksutta kuntosalia ja uima-allasta toimitalon tiloissa. Myös henkilöstön muita liikunta- ja kulttuuriharrastuksia tuettiin.

Keskustelut vahvistamassa työhyvinvointia

Vuoden 2020 lopulla tehdyn työpaikkaselvityksen tulosten pohjalta työyhteisön tilaa ryhdyttiin vahvistamaan määrätietoisesti. Henkilöstön väsymys ja huoli jaksamisesta oli seurausta pidempiaikaisesta kehityksestä, jossa liiton resurssit olivat vähentyneet merkittävästi strategian ja työmäärän pysyessä kuitenkin ennallaan.

Alkuvuosi toi muutoksia liiton johtoon, kun toimitusjohtaja **Pia Pohja** jätti tehtävänsä ja työmarkkinajohtaja **Mika Lallo** työskenteli toimitusjohtajan varamiehenä maalisi-toukokuun. Uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin **Mikko Käkelä** kesäkuun alusta.

Henkilövaihdokset johdossa herättivät ajatuksia, kysymyksiä ja odotuksia. Keväällä pysähdyttiin yhdessä työterveyshuollon kanssa keskustelutilaisuuksiin pinnalla olevien ajatusten ja tunteiden äärelle. Avoimuus auttoi siirtymään tilanteesta eteenpäin ja henkilöstö esitti myös jatkotoiveita työyhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Luottavaisina kohti uutta

Syksyllä Elintarviketeollisuusliitolle hyväksyttiin uusi, yhdessä henkilöstön ja jäsenyritysten kanssa valmisteltu strategia. Valmistelutyön aikana toimitusjohtajan ajankohtaistapaamisissa oli mahdollisuus kysellä ja keskustella uuden strategian vaikutuksista liiton työhön ja osaamistarpeisiin.

Edunvalvontaa tullaan vahvistamaan, toiminnan painopistettä siirtämään sekä hakemaan uusia mahdollisuuksia hyödynnettäviksi ja haasteita ratkaistaviksi.

Henkilöstön osaamisen kehittämistä ohjataan yksilökohtaisilla suunnitelmilla, kun liiton toimiston organisoituminen on valmis ja tehtävät ja toimenkuvat viimeistely uuden strategian mukaisiksi. Tulevaisuuden ajattelu on luonut innostusta henkilöstöön. Lupaus riittävästä resursoinnista ja sen myötä mahdollisuus uuden strategian mahdollisimman hyvästä toteuttamisesta luovat turvallisuutta ja luottamusta.

JÄSENET

ETL edustaa elintarviketeollisuutta laajasti

Hallitus 2021

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja Annikka Hurme, Valio Oy*

Varapuheenjohtajat

Toimitusjohtaja Jari Elonen, Elonen Oy Leipomo*

Toimitusjohtaja Kalle Järvinen, Oy Hartwall Ab*

Toimitusjohtaja Lasse Aho, Olvi Oyj

Toimitusjohtaja Pasi Flinkman, Orkla Confectionery & Snacks Finland Ab

Toimitusjohtaja Anders Frydenlund, Oy Sinebrychoff Ab

Toimitusjohtaja Juha Gröhn, Atria Oyj *

Toimitusjohtaja Juha Helokoski, Eckes-Granini Finland Oy Ab

Toimitusjohtaja Tero Hemmilä, HKScan Oyj*

Toimitusjohtaja Rami Himanto, Perniön Liha Oy

Toimitusjohtaja Jonas Idström, Unilever Finland Oy

Toimitusjohtaja Thomas Isaksson, Vaasan Oy

Toimitusjohtaja Harri Jaakkola, Leivon Leipomo Oy

Konsernijohtaja Erkki Järvinen, Oy Snellman Ab

Toimitusjohtaja Jean Karavokyros, Oy Halva Ab *

Toimitusjohtaja Matti Karppinen, Saarioinen Oy*

Toimitusjohtaja Kivineva Petri, Porin Leipä Oy

Toimitusjohtaja Lars Koski, Laihia Mallas Oy

Toimitusjohtaja Niklas Kumlin, Helsingin Mylly Oy

Toimitusjohtaja Miska Kuusela, Myllyn Paras Finland Oy

Toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi, Raisio Oyj*

Konsernijohtaja Rolf Ladau, Paulig Oy*

Toimitusjohtaja Heikki Latvanen, Vaissi Oy

Toimitusjohtaja Lauri Lundén, Oy Lunden Ab Jalostaja

Toimitusjohtaja Esa Mäki, Apetit Oyj *

Toimitusjohtaja Marina Sabel, Riitan Herkku Oy

Toimitusjohtaja Johanna Sewón-Kieväri, Froneri Finland Oy

Toimitusjohtaja Tero Tanner, Suomen Sokeri Oy

Toimitusjohtaja Pekka Tennilä, Anora Group Oyj

Konsernijohtaja Christoph Vitzthum, Oy Karl Fazer Ab*

*Työvaliokunnan jäsen**

Vaalivaliokunta

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja Jari Elonen, Elonen Oy Leipomo

Toimitusjohtaja Lasse Aho, Olvi Oyj

Toimitusjohtaja Juha Gröhn, Atria Oyj

Hallituksen puheenjohtaja Maria Hanho, Vaissi Oy

Toimitusjohtaja Johanna Sewón-Kieväri, Froneri Finland Oy

Toimikunnat ja työryhmät

Elintarvikelainsäädäntötoimikunta

Puheenjohtaja: Laatujohtaja Seija Pihlajaviita, Atria Suomi Oy

Elintarviketurvallisuusryhmä

Puheenjohtaja: Laatujohtaja Heidi Nisula, Domretor Oy

Hyvinvointityöryhmä

Puheenjohtaja: Ravitsemusasiantuntija Marja Vakkuri, Raisio-konserni

Kaupallinen ohjausryhmä

Puheenjohtaja: Kaupallinen johtaja Antti Paavilainen, Atria Suomi Oy

Kehittämisen ja työvoimatoimikunta

Puheenjohtaja: Henkilöstön kehittämisjohtaja Anita Koski, Fazer Leipomot Oy

Lakimiesryhmä

Head of Legal Sebastian Jägerhorn, Fazer-konserni

Logistiikkatoimikunta

Puheenjohtaja: Logistiikkajohtaja Hannu Nylander, Vaasan Oy

Tutkimustoimikunta

Puheenjohtaja: Tutkimusjohtaja Jussi Lopenen, Oy Karl Fazer Ab

Työelämän ohjausryhmä

Puheenjohtaja: Henkilöstöjohtaja Jenni Hintzell, Fazer Leipomot Oy

Työmarkkinatoimikunta

Puheenjohtaja: Henkilöstöjohtaja Jenni Hintzell, Fazer Leipomot Oy

Veroryhmä

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Tom Lindblad, Fazer Makeiset, Kaupalliset yksiköt

Viestintätoimikunta

Puheenjohtaja: Johtaja viestintä ja yhteiskuntasuhteet Petra Gräsbeck, Anora Group Oyj

Ympäristötoimikunta

Puheenjohtaja: Laatu- ja ympäristöjohtaja Anne Isokangas, Hämeenlinnan Osuusmeijeri

EDUSTUS ERI YHTEISÖISSÄ 31.12.2021

ETL:n asiantuntijat ja jäsenyrityksistä nimetyt henkilöt edustivat elintarviketeollisuutta alla luetelluissa kokoonpanoissa Suomessa ja Euroopassa. Lisäksi ETL:n toimialayhdistykset olivat edustettuna Euroopan elintarviketeollisuuden toimialakohtaisissa edunvalvontajärjestöissä. Tiedot niistä löytyvät vuosikertomuksen kohdasta Toimialayhdistykset.

AEDIL – Association of European Dairy Industry Learning

Jäsenmaan ja ETL:n edustaja

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

AIM – Association des Industries de Marque

Hallitus

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Jäsenliittojen johtajien komitea

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Business Finland

FoodFromFinland-ohjausryhmä

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Hallitus

Toimitusjohtaja Annikka Hurme, Valio Oy

Edustajisto

Hallituksen puheenjohtaja Maria Hanho, Vaissi Oy

Toimitusjohtaja Thomas Isaksson, Vaasan Oy

Toimitusjohtaja Kalle Järvinen, Oy Hartwall Ab

Toimitusjohtaja Niklas Kumlin, Helsingin Mylly Oy

Toimitusjohtaja Esa Mäki, Apetit Oyj

Toimitusjohtaja Johanna Sewón-Kiewari, Froneri Finland Oy

Energia- ja ilmastoaliokunta

Energiapäällikkö Peter Fabritius, Valio Oy

EU- ja kauppapolitiikkaliokunta

Johtaja Teresa Laimio, Valio Oy

Lakialiokunta

Head of Legal Sebastian Jägerhorn, Fazer-konserni

Logistiikkaliokunta

Logistiikkajohtaja Hannu Nylander, Vaasan Oy

Osaava työvoima -aliokunta

HRD Manager Kaija Ketola-Annala, Atria Suomi Oy

Talous- ja veroaliokunta

Toimitusjohtaja Tom Lindblad, Fazer Makeiset Oy, Kaupalliset yksiköt

Vaalialiokunta

Toimitusjohtaja Jari Elonen, Elonen Oy Leipomo

Yrittäjävaltuuskunta

Hallituksen puheenjohtaja Maria Hanho, Vaissi Oy

Toimitusjohtaja Lasse Koski, Laihia Mallas Oy

Toimitusjohtaja Harri Jaakkola, Leivon Leipomo Oy

EK:n jäsenliittojen ryhmät

Energia ja ilmasto -liittoryhmä

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Jäsentietojärjestelmän tuotantoryhmä

Hallintopäällikkö Tiina Virtanen, aula- ja kokousisäntä Otto Vara, ETL

Kansainvälisten asioiden työmarkkinaryhmä

Toimialapäällikkö Nora Wetterstrand, ETL

Kestävän rahoituksen ad hoc -ryhmä

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Koulutus- ja työvoima-asioiden yhteistyöryhmä

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

Liittojohtoryhmä

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Liittoneuvottelukunta

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Oodi-ryhmä

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

Palkka-avoimuustyöryhmän taustaryhmä

Toimialapäällikkö Nora Wetterstrand, ETL

Palkkatilastoyhteistyöryhmä

Apulaisjohtaja Antti Hakala, ETL

PK-yhdyshenkilöryhmä

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, työmarkkinajohtaja Mika Lallo, johtaja Heli Tammivuori, ETL

Talouspolitiikan ja verotuksen vaikuttajaryhmä

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Teollisuusklusteri

Työmarkkinajohtaja Mika Lallo, ETL

Tietohallinnon johtoryhmä

Hallintopäällikkö Tiina Virtanen, ETL

Toimihenkilöklusteri

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

Työelämä-vaikuttajaryhmä

Työmarkkinajohtaja Mika Lallo, ETL

Työelämä-vaikuttajaryhmän työvaliokunta

Työmarkkinajohtaja Mika Lallo, ETL

Työlainsäädäntödirektiivi-työryhmä

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

Työsuojeluyhteistyöryhmä

Toimialapäällikkö Nora Wetterstrand, ETL

Viestinnän vaikuttajaryhmä

Viestintäpäällikkö Hannele Mayer-Pirttijärvi, ETL

Yhteistoimintalakityöryhmä

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

Ympäristöaiheiset projektiryhmät

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Yrittäjyyden ja elinkeinopolitiikan vaikuttajaryhmä

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Yrityslainsäädännön vaikuttajaryhmä

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

FoodDrinkEurope**Toimitusjohtajien komitea**

Toimitusjohtaja Mikko Käkälä, ETL

Elintarvike- ja kuluttajapolitiikan komitea

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Elintarvikeparanteiden asiantuntijatyöryhmä

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Elintarviketurvallisuuden ja -hygienian asiantuntijatyöryhmä

Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL

Kontaktimateriaalien asiantuntijatyöryhmä

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Kuluttajainformaation asiantuntijatyöryhmä

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Ravitsemuksen asiantuntijatyöryhmä

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Vierasaineiden asiantuntijatyöryhmä

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Kilpailukykykomitea

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Kaupalliset suhteet

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Kauppapolitiikan asiantuntijaryhmä

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta

Maatalouspolitiikan asiantuntijaryhmä

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta

Ympäristövastuukomitea

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

GS1 Finland Oy**Hallitus**Senior Vice President, Production and Logistics Taneli Mero,
Valio Oy

Toimitusjohtaja Markus Hellström, Fazer Makeiset Oy

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Huoltovarmuuskeskus**Elintarvikehuoltosektori**

Toimitusjohtaja Mikko Käkälä, ETL

Helsingin yliopisto**Elintarviketalouden PD-lautakunta**

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Leipätiedotus ry**Hallitus**

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Lihatiedotusyhdistys ry**Hallitus**

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Luonnonvarakeskus**Arktisuus-hankkeen ohjausryhmä**

Toimitusjohtaja Mikko Käkälä, ETL

Eläinten hyvinvointikeskuksen ohjausryhmä

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Innovatiivinen elintarvikejärjestelmä -ohjelman neuvottelukunta

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

LCA-hanke

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Ruokahävikkeiseuranta ja -tiekartta -hankkeen ohjausryhmä

Johtava asiantuntija Marleena Tanhuanpää, ETL

Maa- ja metsätalousministeriö**Elintarvikelainsäädännön ja -valvonnan jaosto**

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Elintarvikehygieniaryhmä

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Elintarvikeparanteet

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Elintarviketiedot

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL

Eläinlääkkeet, lääkejäämät ja mikrobilääkeresistenssi

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Kansainvälinen yhteistyö

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Kontaktimateriaalit

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Kontaminantit ja radioaktiiviset jäämät

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Ravintolisät

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Ravitsemus

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL

Torjunta-ainejäämät

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Tuotekohtaiset säädökset

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL

Uuselintarvikkeet

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

FAO-toimikunta

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta

Kalanjalostuksen ja kaupan kehittämisryhmä

Toimitusjohtaja Riku Isohätälä, Hätälä Oy

Kehitysjohtaja Jyrki Normaja, Oy Chipsters Food Oy

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Kasvilajikelautakunta

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Maatilatalouden kehittämisrahasto**Tutkimus- ja kehittämishankkeiden hankeryhmä**

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Nimisuojaityöryhmä

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL

Ruokaketjun viestinnän yhteistyöryhmä

Viestinnän asiantuntija Sofia Dahlskog, ETL

Ruokapolitiikan neuvottelukunta

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta

Laatupäällikkö Tuomas Herva, A-tuottajat Oy

Alkutuotantojohtaja Juha Nousiainen, Valio Oy

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto**RuoKasvu-hankkeen ohjausryhmä**

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä**Luonnontuotealan teemaryhmä**

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL

Mepak-Kierrätys Oy**Hallitus**

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Opetushallitus**Elintarvikealan työelämätoimikunta**

Henkilöstöpäällikkö Ulla Nuutinen, Valio Oy / Senior Manager,

Production Kimmo Huttunen, Fazer Leipomot Oy /

Rekrytointiasiantuntija Minna Kulmala, Atria Suomi Oy

Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmä

Henkilöstön kehittämispäällikkö Anita Koski, Fazer Leipomot Oy,

varsinainen jäsen

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL, varajäsen

Suomen Pakkauskieerrätys RINKI Oy**Hallitus**

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Pro Kala ry**Elinkeinokalatalouden markkinointiohjelman ohjausryhmä**

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Puupakkausten kierrätys PPK Oy**Hallitus**

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Sosiaali- ja terveysministeriö**Kemikaalineuvottelukunnan biosidijaosto**

Asiamies Terhi Virtanen, ETL

Suomalaisen Työn Liitto**Valtuusto**

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Suomen Kaurayhdistys ry**Hallitus**

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Suomen Keräyslasiyhdistys ry**Hallitus**

Johtaja Heli Tammivuori, ETL, puheenjohtaja

Safety, Health, & Environment Manager Heikki Huttunen,

Suomen Nestlé Oy

Suomen Pakkaustuottajat Oy**Hallitus**

Johtaja Heli Tammivuori, ETL, puheenjohtaja

Tapaturmavakuutuskeskus TVK**Työturvallisuusvaliokunta**

Toimialapäällikkö Nora Wetterstrand, ETL

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL**Kansallinen elintarvikkeiden koostumustietokannan seurantaryhmä**

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Lihavuuden ehkäisyn asiantuntijaverkosto

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Tuottavuustyöryhmä

Työmarkkinalakimies Annaleena Pentikäinen, ETL

Työ- ja elinkeinoministeriö**EU-asiain komitea, Tutkimus- ja innovaatiojaosto**

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Kansallinen biotalouspaneeli

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Kaupan tulevaisuusselonteon ohjausryhmä

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Materiaalitehokkuusohjelman seurantaryhmä**Elintarvikealan materiaalitehokkuussitoumuksen 2019–2021 ohjausryhmä**

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Työteho-seura**Ruoka Akatemian ohjausryhmä**

Toimitusjohtaja Mikko Käkelä, ETL

Työtuomioistuin

Työmarkkinajohtaja Mika Lallo, ETL, varajäsen

Työturvallisuuskeskus TTK**Elintarvikealan työalatoimikunta**

Toimialapäällikkö Nora Wetterstrand, ETL

Teollisuusryhmä

Toimialapäällikkö Nora Wetterstrand, ETL

Vakuutusosasto

Apulaisjohtaja Antti Hakala, ETL, varajäsen

Valtioneuvosto**Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU 18)**

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL

Eläinlääkintäalajaosto (EU 18)

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL

Luonnonmukaisen tuotannon alajaosto (EU 18)

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Rehualajaosto (EU 18)

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Kylvösiemenalajaosto

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä

Kalastusjaosto (EU 17)

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

Kauppapoliittiset kysymykset (EU 2)

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL

Tullitekniset kysymykset (EU 5 laaja)

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL

UM-ulkosuhdejaosto (EU 3 laaja)

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, ETL

Ympäristöjaosto (EU 23)

Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR ry**Hallitus**

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, ETL, varapuheenjohtaja

Toimialapäällikkö Elisa Piesala, ETL (vara)

Ympäristöministeriö**Jätealan yhteistyöryhmä**

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Kansallisen muovitiekartan yhteistyöverkosto

Johtaja Heli Tammivuori, ETL

Rakasta joka murua -kampanja

Viestinnän asiantuntija Sofia Dahlskog, ETL

TALOUS

Liiton talous vakaalla pohjalla

Tilikauden toteutunut tulos oli 723 202,76 euroa ylijäämäinen tilikaudelle vahvistetun talousarvion oltua 766 700 euroa ylijäämäinen. Varsinaisen toiminnan kulut toteutuivat budjetoidusti ja olivat noin 99 prosenttia talousarviosta.

Henkilöstön määrä tilikaudella oli keskimäärin 17. Varsinaisen toiminnan henkilöstökulut olivat 1 672 383 euroa.

Jäsenmaksuperusteissa ei tapahtunut muutoksia. Elinkeinopoliittinen jäsenmaksu oli edellisen tilikauden tapaan 0,095 prosenttia jalostusarvosta ja työmarkkinapoliittinen jäsenmaksu 0,14 prosenttia palkkasummasta.

Jäsenmaksutuotot vuonna 2021 olivat nettona 3 456 140 euroa (3 543 295) sisältäen jäsenmaksualennuksen ja muut jäsenmaksukulut 574 580 euroa (568 690). Jäsenmaksutulot toteutuivat lähes budjetoidusti, vaikka bruttojäsenmaksukertymä laskikin noin 2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuotot olivat 315 719 euroa.

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
VARSINAINEN TOIMINTA		
Varsinaisen toiminnan tuotot	76 707,20	101 305,97
	76 707,20	101 305,97
Henkilöstökulut	-1 672 383,39	-2 155 959,74
Poistot	-258,53	-14 604,84
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-1 452 722,34	-1 125 404,84
Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä	-3 125 364,26	-3 295 969,42
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-3 048 657,06	-3 194 663,45
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	4 030 720,20	4 111 985,56
Kulut	-574 580,32	-568 690,16
	3 456 139,88	3 543 295,40
Tuotto- / kulujäämä	407 482,82	348 631,95
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	361 665,19	142 312,73
Kulut	-45 945,25	-57 453,36
	315 719,94	84 859,37
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	723 202,76	433 491,32

TASE

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	258,20	516,73
Muut aineelliset hyödykkeet	10 143,81	10 143,81
	10 402,01	10 660,54
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	1 207 986,69	1 207 975,25
Pitkäaikaiset sijoitukset	4 259 421,21	3 070 127,55
	5 467 407,90	4 278 102,80
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Jäsenmaksusaamiset	1 322,00	424,00
Myyntisaamiset	15 377,22	15 792,90
Siirtosaamiset	35 963,13	90 852,82
	52 662,35	107 069,72
Rahat ja pankkisaamiset	95 477,46	731 944,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 625 949,72	5 127 777,49
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	492 504,76	492 504,76
Huoneistopääoma	1 482 931,78	1 482 931,78
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	2 207 941,88	1 774 450,56
Tilikauden yli-/alijäämä	723 202,76	433 491,32
	4 906 581,18	4 183 378,42
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	244 209,28	67 879,35
Muut lyhytaikaiset velat	120 813,65	93 143,54
Siirtovelat	354 345,61	783 376,18
	719 368,54	944 399,07
Vieras pääoma yhteensä	719 368,54	944 399,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 625 949,72	5 127 777,49

ELINTARVIKETEOLLISUUSPOOLI

Koronapandemia yllätti monisäikeisyydellään

Elintarviketeollisuuspoolin toimintasuunnitelmaan vuodelle 2021 oli kirjattu oletus, että koronapandemia jatkuu edelleen ja vaikuttaa huoltovarmuustyöhön. Oletus osoittautui oikeaksi. Vaikka toimintaa pandemian oloissa oli harjoiteltu jo miltei vuosi, viruksen vaikutukset olivat vieläkin monisäikeisemmät kuin oli osattu odottaa.

Elintarvikealan kyky venyä ja toimia yhdessä nousi tärkeään rooliin jo toisena peräkkäisenä vuotena. Vaikka elintarvikeketju selvisi pandemian vaikutuksista keskimääräisesti kohtuullisen hyvin, koronavirustilanne on ollut elintarviketeollisuudelle haasteellinen ajanjakso, erityisesti foodservice-alalle. Tilanne on elänyt jatkuvasti ja yritykset ovat joutuneet varmistamaan toimintaansa erityistoimenpiteiden avulla.

Foodservice-alalle asetetut rajoitukset, raaka- ja apuaineiden hintojen nousu, saatavuushaasteet – erityisesti ulkomailta – sekä logistiikan kuljetusten hidastuminen vaikeuttivat yritysten toimintaa. Erityisseurantaan huoltovarmuuden kannalta nostettiin työntekijöiden käytettävyyden varmistaminen ja pakkausmateriaalit.

Tilannekuvatyö sai kiitosta

Pandemiatilannetta seurattiin tarkasti ja siitä raportoitiin aktiivisesti. Vaikutusten arviointi ja raportointi olivatkin edellisvuoden tapaan merkittävässä roolissa elintarviketeollisuuspoolin työssä. Tilannekuvatyöstä saadun palautteen perusteella työ onnistui hyvin. Onnistumiseen tarvittiin laaja-alaista ja tiivistä yhteistyötä yritysten ja eri organisaatioiden kesken. Poikkeuksellinen toimintavuosi osoitti, että yritykset selviävät pitkäkestoistakin häiriöistä ja poolitoiminnalla on oma merkittävä paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa.

Elintarviketeollisuuspooli on yksi valtakunnallisen huoltovarmuusorganisaation kahdestakymmenestä poolista. Sen tavoitteena on turvata elintarviketeollisuuden toimintakyky ja mahdollisuudet valmistaa elintarvikkeita vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Elintarviketeollisuuspooli on alkutuotanto- ja kauppa- ja jakelupoolin sekä KOVA-toimikunnan (kotitalouksien omatoimisen varautumisen järjestötoimikunta) kanssa osa huoltovarmuusorganisaation elintarvikehuoltosektoria.

Huoltovarmuuskeskus ja poolitoimikunta ohjaavat elintarviketeollisuuspoolin toimintaa, mutta hallinnollisesti pooli on osa Elintarviketeollisuusliiton organisaatiota. Pooli tekee tiivistä yhteistyötä alan yritysten ja viranomaisten sekä muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

ELINTARVIKKEIDEN TUTKIMUSSÄÄTIÖ

Alan uudistumista palvelemassa

Elintarvikkeiden Tutkimussäätiön päärahoitus käytettiin säätiön tarkoituksen mukaisesti suomalaisen elintarviketeollisuuden kehittymistä palvelevaan tutkimukseen ja koulutukseen. Kertomusvuonna apurahoja jaettiin 18 hakijalle jatko- ja täydennysopintoapurahoihin, tutkimus- ja kehityshankkeisiin sekä kansainvälisten tieteellisten kongressien järjestämiseen yhteensä 66 030 euroa.

Tutkimusten aiheet liittyivät muun muassa elintarviketurvallisuuteen, elintarvikkeiden rakenteeseen sekä ravitsemuksellisiin ja kemiallisiin ominaisuuksiin.

Säätiön tieteellinen neuvottelukunta muodostaa yli kolmekymmenen elintarvikealan professorin verkoston, joka kokoontuu ajankohtaisen tutkimuksen äärelle vähintään kerran vuodessa.

Koulutus- ja ajankohtaistapahtuma Elintarvikepäivä, jonka Elintarviketeollisuusliitto vuosittain järjestää yhdessä Elintarvikkeiden Tutkimussäätiön kanssa, toteutettiin koronapandemian vuoksi nettitapahtumana. Uudentyyppisen tapahtuman järjestelyt ja korkeatasoinen ohjelma saivat kiittävät arviot.

- Elintarvikkeiden Tutkimussäätiön asiamies: Johtaja Marleena Tanhuanpää, ETL

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, 00240 Helsinki

+358 9 148 871

www.etl.fi

Twitter: [@ETL_fi](https://twitter.com/ETL_fi)

